

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2013-2014
Limba și literatura română

Varianta 4

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 2 ore.

SUBIECTUL I

(42 de puncte)

Citește, cu atenție, textul:

În miercurea aceea de iunie am fost abătut, fără niciun motiv, toată ziua. Mă deșteptasem de dimineață cu o neliniște vagă în suflet și cu un simțământ de apăsare plumburie. [...]

La prânz, acasă, am găsit o scrisoare de la tata. O clipă mâna dușmană parcă-mi sfârtică inima. În creieri simțeam cum se îmbulzea să încolțească închipuirea unei nenorociri, care totuși nu mai avu răgaz să prindă rădăcină, căci în același timp văzui și-mi dădui seama cât ar fi fost de absurdă. Din moment ce scrisoarea era desfăcută, însemna că nevastă-mea a citit-o și că nu cuprindea nimic grav, altminteri nu mi-ar fi întins-o atât de simplu. [...]

— Are dreptate săracul tata să fie mahnit! ... Auzi, să nu-i scrii tu niciun rând de șase luni de zile! Un străin, să fie, și n-ar merita să te porți așa ... [...]

Pe patru pagini tata îmi făcea, în altă formă, aproape aceleași imputări. Era preot în Prislop, pe valea Izei, în Maramureș. Cine nu cunoștea prin partea locului pe popa Hortopan? Bun slujitor al bisericeii, harnic gospodar, suflet cinstit și drept, așa îl judeca toată lumea și așa era aievea. Nu l-am auzit niciodată plângându-se și nici în scrisoarea asta nu-și arăta direct mâhnirea. Spunea că e voinic și sănătos, din mila lui Dumnezeu, cu toate că a intrat în al șaiszeci și cincilea an de viață grea și plină de necazuri; preoteasa, însă, adică mama, a început să se tânguiască mai des, când de una, când de alta [...]. [...]

Adevărat, în general aveam un fel de repulsie fizică față de hârtia de scrisori albă. Cu asta îmi și scuzam toate neatențiile și necuviințele în relație cu lumea mică în care mă învăTEAM. Dar cu părinții? ... Pare a fi devenit un loc comun că tinerii au dreptul să răspundă prin ingratitudine* la dovezile de dragoste ale părinților. Eu însă mă revoltam și pretindeam că fac excepție. Frumoasă excepție! [...]

Oricât mă acuzau aparentele, în realitate îmi iubeam părinții mai mult decât alții și mai ales decât cei ce-și proclamau iubirea în gura mare. [...] Pentru mine tata rămânea părintele ideal, iubit și respectat, mai presus de toate. L-am iubit parcă, în anume privinți, mai mult decât pe mama, deși n-a fost sentimental cu noi nici când eram mici, nici pe urmă. Părea distant și mândru, și de fapt era un timid, iar răceala lui relativă era sfiata de a-și manifesta sentimentele ...

(Liviu Rebreanu, **Dincolo**)

*ingratitudine, s.f. – nerecunoștință

A. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: să încolțească, mahnit, respectat. **6 puncte**
2. Explică rolul cratimei în secvența *n-ar merita*. **6 puncte**
3. Selectează, din textul dat, două cuvinte/grupuri de cuvinte care se referă la timpul acțiunii. **6 puncte**
4. Menționează două trăsături ale genului epic, prezente în textul dat. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, semnificația secvenței: *Adevărat, în general aveam un fel de repulsie fizică față de hârtia de scrisori albă. Cu asta îmi și scuzam toate neatențiile și necuviințele în relație cu lumea mică în care mă învăTEAM*. **6 puncte**

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte în care să realizezi caracterizarea tatălui, personaj evocat în textul dat. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să evidențiezi o modalitate de caracterizare a personajului indicat;
- să ilustrezi patru trăsături ale personajului, cu exemple adecvate, selectate din textul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

(36 de puncte)

Citește, cu atenție, textul:

„Dragă Apolodor, [...]”

L-am cunoscut pe inventatorul tău – îl cheamă Gellu Naum – și tare aș fi vrut să pun mâna pe telefon și să-mi risipesc, de dragul tău, toate vorbele bune. Dar, Apolodor, trebuie să afli că el a plecat acum vreo doi ani într-o misterioasă călătorie, în Labrador sau pe Mississippi, într-un *bac, sau a zburat, în cosmos, pe urmele tale, și n-are niciun telefon în apropiere, nici măcar unul mobil. [...]

Când te-am cunoscut, nu știam nimic despre Gellu Naum, dar între timp am aflat lucruri importante și mă grăbesc să ți le spun și ție. Gellu Naum, dragă Apolodor, este un mare poet [...] un poet care poate orice: să zboare, să viseze cu ochii deschiși și să scrie cu ochii bine închiși ce-a visat, ca la dictare, fără să încurce nicio literă, sau să fotografieze ce visează noaptea și să-ți arate ziua pozele dezvoltate cu o substanță creată chiar de el, să se întâlnească ca la comandă cu cineva la care se gândește fără să-și fi dat nicio întâlnire, să coboare pe o scară fără trepte și să ajungă unde nici cu gândul nu gândești, în niște ape turburi și stranii pe care nimeni nu le poate controla cu mintea.

Să-ți spun, dragă Apolodor, de ce nu ești ca alții. [...] Porți în toate ocaziile frac. Porți de asemenea, [...] numele unui celebru arhitect și constructor din Damasc. Ești fermecător, ești tenor, voiajor, visător și seducător. [...] Toți te știu pe dinafară și fiecare cunoaște bine viața ta aventuroasă, episod cu episod și vers cu vers. Ție poate nici nu-ți pasă de asta, pentru că ești un pinguin independent și semeni cu creatorul tău care a fost întotdeauna un om liber.

Cât despre mine, e timpul să ies din carte. (Ioana Pârvulescu)”

(Ioana Pârvulescu, **Scrisoarea unui critic literar către un prieten pinguin [fragment]**,
prezentare a volumului **A doua carte cu Apolodor**)

*bac, s.n. – ambarcațiune; pod umblător

A. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
– numele inventatorului lui Apolodor; **4 puncte**
– două trăsături prin care pinguinul Apolodor este diferit de ceilalți. **4 puncte**
- Scrie titlul cărții prezentate și numele criticului literar care a scris această prezentare. **4 puncte**
- Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate în secvența: fiecare cunoaște bine viața ta aventuroasă. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a următoarelor cuvinte subliniate din secvența: ești un pinguin independent și semeni cu creatorul tău. **4 puncte**
- Transcrie două propoziții subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Când te-am cunoscut, nu știam nimic despre Gellu Naum, dar între timp am aflat lucruri importante și mă grăbesc să ți le spun și ție.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată atributivă, introdusă prin adverbul relativ *când*. **4 puncte**

B. Redactează o scurtă narațiune de 80-150 de cuvinte în care să relatezi o întâmplare imaginară la care să participe pinguinul Apolodor. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 12 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 1 p.; coerența textului – 2 p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 p.; ortografia – 3 p.; punctuația – 2 p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea – 2 p.).